

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНИХ ПОСЛУГ У ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Геополітичне розташування України є вигідним для транзитних перевезень товарів між державами Європи та Азії, Близького Сходу. Проте недостатній рівень розвиненості логістичної інфраструктури значно знижує ефективність та затребуваність держави.

Український ринок логістичних послуг має позитивну, однак повільну динаміку порівняно з загальносвітовими темпами. Україна гальмує через якість послуг та затримки.

Моніторинг досвіду розвитку логістики в країнах світового лідерства є запорукою успіху для України. Таким чином Україна має можливість обрати найбільш влучні тенденції, оцінити всі переваги та недоліки, та втілити на практиці.

На приклад, однією з тенденцій розвитку логістичних послуг у світі є побудова великих транспортно-логістичних центрів. Будівництво логістичних центрів забезпечує безперервний матеріальний потік, включаючи міжнародні.

Найкращі результати у сфері логістики протягом багатьох років досягає Німеччина, Нідерланди, Великобританія, Сінгапур, Швеція, Японія. Розглянемо безпосередньо досвід Об'єднаного королівства [1]. Великобританія має високий рівень розвитку логістичної галузі в Європі. Найбільш поширений є ринок контрактної логістики через високий попит електронної комерції. В результаті, логістичні компанії розширюють свої території та перелік логістичних послуг [2].

Оскільки Європейський Союз є одним із його головних торговельних партнерів у секторі продуктів харчування та напоїв, Велика Британія після Brexit без угоди стикається з надзвичайними проблемами щодо задоволення попиту свого населення. Щоб залучити інших експортерів, країна знизила мита на сільськогосподарську продукцію з-за меж Європейського Союзу. Серед імпортерів країни м'яса, яловичини, риби та напоїв основну частку займає Європейський Союз.

У 2021 році британський ринок контрактної логістики оцінювався в 88,91 мільярда євро. Очікується, що до 2027 року він становитиме 109,12 мільярда [2].

Контрактна логістика означає довгострокову співпрацю для широкого спектру послуг, починаючи від транспортування продуктів або запасних частин до доставки кінцевому споживачу. Ринок контрактної логістики у Великій Британії сегментований за типом (власне та зовнішнє) і кінцевим користувачем (виробництво та автомобільна промисловість, споживчі товари та роздрібна торгівля, фармацевтика та охорона здоров'я, високі технології та інші кінцеві користувачі) (табл. 1).

Таблиця 1 - Класифікація логістичних послуг у Великобританії

За типом	Аутсорсинг
	Внутрішня логістика
За кінцевим користувачем	Виробництво
	Автомобільна промисловість
	Роздрібна торгівля
	Фармацевтика та охорона здоров'я
	Хай-тек
	Інші (енергетика, будівництво, авіа)

Джерело: на основі [2]

У Великобританії класифікують логістичні послуги за типом: аутсорсинг та внутрішня логістика. Та за кінцевим користувачем: виробництво, автомобільна промисловість, роздрібна торгівля, фармацевтика та охорона здоров'я, хай-тек, енергетика, будівництво та інші.

Близько 89% усіх вантажів, що перевозяться наземним транспортом у Великій Британії, переміщуються безпосередньо дорогами [2].

У 2021 році онлайн-торгівля досягла пікового показника, що становить 119,64 GBP млрд. (рис. 1), це є найвищим показником за останнє десятиліття. Роздрібна торгівля в Інтернеті досягла успіху в магазинах текстилю та одягу, причому за останніми урядовими даними понад чверть роздрібних продажів надходить через онлайн-канали. Невдовзі доставка дронами може стати більш поширеною у Великобританії [3].

Рисунок 1 - Динаміка росту ринку електронної комерції в Великобританії

Джерело: [3]

Тому після стрімкого зростання у 2021 році Великобританія відчувала брак складських потужностей. У 2021 році було придбано майже 50,7 мільйона квадратних футів великих розподільчих складів, вартість яких становить 5589 GBP млн. (рис. 2)

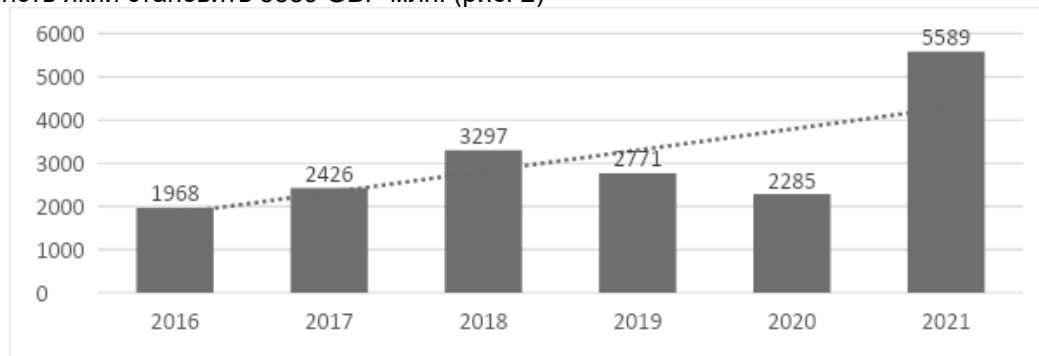

Рисунок 2 - Вартість нових замовлень на будівництво складів у 2016-2021 роках (GBP, млн.)

Джерело: [3]

Інтернет-супермаркет Ocado оголосив про будівництво свого шостого складу у Великобританії, підтримуючи свої плани зростання. Новий склад стане першим «міні» центром обслуговування клієнтів компанії з потужністю понад 30 000 замовлень на тиждень.

У жовтні 2019 року Huboo, британський стартап, який керує багатоканальною службою виконання замовлення для компаній електронної комерції різного розміру, залучив 2,1 мільйона фунтів початкового фінансування для подальшого розвитку своєї інноваційної служби виконання замовлення, що робить її однією з найшвидше зростаючих послуг виконання замовлення [4].

Багато великих логістичних компаній, таких як DHL Supply Chain, DB Schenker і CEVA Logistics, почали використовувати електричні транспортні засоби для транспортування та відновлювані джерела енергії, такі як сонячна енергія, для виробництва електроенергії у своїх складських центрах [4]. Отже, логістика на пряму впливає на конкурентоспроможність держави, від неї залежить рівень фінансових показників держави в цілому. Україна хоч і розвивається, але повільно. Тому показник ефективності досягав середнього рівня серед інших держав. Причина цього низькі економічні, політичні, інфраструктурні компетенції.

В результаті, впливає актуальність вирішення транспортних та логістичних проблем в Україні. Для цього варто досліджувати досвід провідних країн Європи чи світу.

Великобританія – країна-лідер протягом багатьох років, яка стрімко розвиває свою транспортно-логістичну інфраструктуру. Великобританія надає широкий спектр логістичних послуг як і для фізичних, юридичних осіб, та й для економічних суб'єктів в цілому. Володіє високим технологічним розвитком для забезпечення безпеки та мінімізації витрат та часу у складській логістиці. Такі як штучний інтелект, оператори 5PL, доповнена реальність, технологія блокчейн та інші.

Література:

1. Aggregated LPI 2012-2018. *The world bank*: веб-сайт. URL: <https://lpi.worldbank.org/> (the date of access: 10.11.2022).
2. UK Contract Logistics Market Size, Share, Trends (2022 - 27). *Mordor Intelligence*: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3g5ZuBN> (the date of access: 10.11.2022).
3. UK 3PL Market Size, Share | 2022 - 27 | Growth Trends. *Mordor Intelligence*: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3g5ZuBN> (the date of access: 10.11.2022).
4. The rise of the UK warehouse and the «golden logistics triangle». *Office for National Statistics*: веб-сайт. URL: <https://bit.ly/3g5ZuBN> (the date of access: 10.11.2022).

Науковий керівник: д-р. екон. наук, професор Смерічевська С.В.